

bing vender tilbage med tilfald Styrke, naar man tillige fordrer, at det skal omgjøre det Eneste, der er kommen ud som det praktiske Resultat af alle de hidtil førte Forhandlinger om Communesager, nemlig den hele Ordning af Systemet for Valgene. Ligesom dette er taget som det givne Grundlag, der maaskee i Tidernes Løb kan undergaae Forandring, men hvis Forandring dog sandelig ikke er Opgaven for en Lov, der paa det allerede vundne Skridt skal gjøre det næste Skridt videre, saaledes skjønner jeg heller ikke Andet, end at der, selv efter den Opfattelse, der fremgik af den ærede Rigsdagsmands Ord, kun her kan være Tale om det sædvanlige Bestemmeligheds spørgsmål. Det er forøvrigt ikke blot Valgsystemet, der er taget som noget Givet, og altsaa ikke nu skulde reformeres, men hvorpaa der skulde bygges videre, men det Samme gjælder med Hensyn til den hele administrative Ordning. Derfor er det ogsaa efter min Mening fuldkommen umuligt gennem denne Lov at stille Amtmanden i et andet Forhold til Amtsraadet end det, hvori han nu staaer. Jeg har ikke Noget mod en saadan Ordning af Tingene, hvorved Amtsraadet varetager Amtsgemeindens Interesse fuldkommen uafhængig af Amtmanden, og hvorved denne stilles ligeoverfor Amtsraadet som den, der fører Statens Tilsyn, men da bør, vel at mærke, denne hans Stilling være givet ved Lov, og fra det Dieblik af kan der ikke være Tale om, at han kan vælges til Formand i Amtsraadet, ligesaa lidt som man kunde vælge en Minister til Formand her i Thinget, om han ogsaa er Medlem af samme. Det er denne Ordning, der vilde fyldestgjøre mig meest og som meest vilde svare til min Opfattelse af den rette kommunale Stilling; men Grunden, hvorfor det er fuldkommen umuligt at gennemføre dette i denne Lov, er den, at der ikke i nogen som helst Lovgivning findes en egentlig Definition af, hvad der er Amtsraadets Forretninger og dets Myndighed. Man har taget Amtmandsinstitutionen som noget fra Fortiden Givet, som Noget, der var defineret ved en lang Række af Lovbestemmelser, Rescripter osv., og man har ved Praxis udviklet den til en bestemt og levende Skikkelse; ved Siden deraf har man stillet Amtsraadet, men tag Amt-

manden bort, saa falder ogsaa Definitionen paa Amtsraadet og dets Myndighed bort; thi om Amtsraadets Myndighed er der ingen anden Definition end den, at det er Amtmanden, der som Medlem deraf skal erqverere dets Beslutninger, og som altsaa til at fuldbyrde Amtsraadets Villie kan bruge de Retsmidler, som Lovgivningen hjemler ham. I denne Lov kan altsaa en Forandring af Amtmandens Stilling ikke skee; den kan skee ved en Omordning af det hele Forhold, men den troer jeg kun hensigtsmæssig vil kunne foregaae samtidig med den Ordning af Administrationens Forhold, som efter min Mening vil fremtræde i det Dieblik, Dommemyndighedens Adskillelse fra Administrationen, navnlig ved Indførelsen af Nævninger, virkelig foreligger.

Jeg skal altsaa for Dieblirket indskrænke mig til at have gjort opmærksom paa, at det fyldegivere Amtsraad er bygget paa en Forening af Kjøbstad og Land, som ganske vist have særlige Interesser, men hvis særlige Interesser ere forbeholdte særlige Forhandlinger, og hvis øvrige Interesser vel kunne være forskellige, men ikke modsatte, ikke stridende, ikke af anden Beskaffenhed, end at de ikke blot kunne, men ogsaa bedst ville blive varetagne i Fællig, og at dette fyldegivere Amtsraad er udstyret med en, som jeg troer, fyldestgjørende, virkelig constitutionel Myndighed.

Der har været Tale om, at man skulde begynde nedenfra; jeg har allerede udtalt mig derom igaar, og jeg skal derfor nu kun rette, hvad jeg før sagde, om det eneste Udbytte af de hidtilværende Forhandlinger om Communesagen, at der er endnu et Resultat vundet, nemlig det, at der er givet en særskilt Communallov for Kjøbenhavn. Man tog først og fremmest den Commune, hos hvilken man forudsatte det største Maaal af aandelige og materielle Kræfter til at bære en videregaaende Communalfrihed, og jeg siger, at de Communer, der staae denne nærmest, ere Amtsgemeindene; ogsaa de fyldestgjøre de Betingelser, der maae være tilstede, og det er altsaa dem, som det forekommer mig ret og naturligt først at udstyre med større Communalfrihed.